

Štátnicové otázky z teórie práva a právnej filozofie

1. a) Spoločenské hodnoty a normy
b) Význam času v práve
c) Predmet a miesto dejín európskeho, politického a právneho myslenia v systéme vied o štáte a práve.
2. a) Prezidentská a parlamentná republika
b) Publikácia normatívneho právneho aktu
c) Význam gréckej filozofie a jej aktuálne myšlienky pre súčasnosť.
3. a) Miera obmedzenia slobody a moci
b) Vykonávacie právne predpisy
c) Význam rétoriky a eristiky pre právnu argumentáciu.
4. a) Štát ako právna inštitúcia
b) Pojem a štruktúra právnej normy
c) Rímske politické myslenie / Polybios, Cicero/.
5. a) Verejná moc a verejná služba
b) Platnosť a účinnosť právnych noriem
c) Charakterizujte obdobie humanizmu a renesancie v právnom myslení.
6. a) Suverenita štátnej moci, suverenita ľudu, suverenita parlamentu
b) Štátna moc a jej znaky
c) Filozofia ľudských práv /Základné východiská filozofie ľudských práv/.
7. a) Verejné a súkromné právo
b) Druhy právnych noriem
c) Imperatívna teória práva – J. Bentham, J. Austin.
8. a) Parlamentná republika a parlamentná monarchia
b) Realizácia práva a jej formy
c) Hobbesova spoločenská zmluva(Leviathan)
9. a) Demokracia ako vláda limitovanej väčšiny
b) Právne úkony
c) Prirodzené právo – všeobecná charakteristika. Teórie prirodzeného práva u T. Hobbesa, J. Locka, Prirodzené právo ako právo rozumu – I. Kant. Právo ako nárok odvodený z konštrukcie konkrétneho poriadku vecí, tzv. Natur der Sache. G. Radbruch.
10. a) Policajný štát a právny štát
b) Proces aplikácie práva
c) Vzťah moci a práva v období stredoveku a vplyv kresťanskej filozofie.

11. a) Zájmová samospráva a profesijné komory
b) Právna zodpovednosť
c) Charakteristika pozitívneho práva a teórie právneho pozitivizmu.
12. a) Forma vlády a klasifikácia foriem vlády
b) Formálna a materiálna stránka právoplatnosti rozhodnutia
c) Historicko – právna škola – C. Savigny.
13. a) Forma štátu a mnohotvárnosť foriem štátu
b) Komunitárne právo a vnútroštátne právo
c) Vzťah svetskej a cirkevnej moci ako konštitucionárny problém /Sv. Augustín:De civitate Dei/.
14. a) Orgány verejnej moci a verejnej správy
b) Kogentné a dispozitívne právne normy
c) Slušnosť a spravodlivosť v právnom myslení.
15. a) Právomoci a postavenie súdnictva v sústave štátnych orgánov
b) Realizácia práva v právnych vzťahoch
c) Vzťah etiky a politiky /N. Macchiavelli – Vladár/. Chápanie štátu, politiky a pozície panovníka. Pojem macchiavellizmu.
16. a) Výkonné orgány sui generis?
b) Rozhodovanie sporov súdmi a mimosúdne riešenie sporov
c) J. Bodin a jeho reakcia na politické myslenie N. Macchiavelliho /Šesť kníh o štáte/.
17. a) Postavenie orgánov štátnej správy a samosprávy
b) Hierarchia a právna sila právnych noriem
c) Idea a princípy právneho štátu. Kontinentálna a angloamerická koncepcia štátu /Rechtstaate, Rule of Law/.
18. a) Postavenie a úlohy ombudsmana
b) Vykonateľnosť (vymáhateľnosť), výkon a vymožitelnosť rozhodnutia v aplikácii práva
c) Rýdza náuka práva – Hans Kelsen.
19. a) Právomoc, kompetencia a zodpovednosť štátnych orgánov
b) Prirodzené právo, ľudské práva, občianske práva a slobody
c) Klasická teória demokracie, priama a zastupiteľská demokracia.
20. a) Prezidentská republika včera a dnes
b) Nezávislosť súdnictva a spravodlivý proces
c) Moderný analytický právny pozitivizmus – H. L. A. Hart.
21. a) Klasická a moderná parlamentná republika
b) Subjektívne právo a právny nárok
c) Tri transformácie demokracie /R. Dahl/.

22. a) Demokracia ako právny inštitút
b) Uváženie pri aplikácii práva a analógia v práve
c) J. Locke: Dve pojednania o vláde.
23. a) Princípy demokracie
b) Súdni exekútori a otázka donútenia v práve
c) Integrácia a harmonizácia práva v Európe
24. a) Limited government
b) Prejudiciálne otázky v aplikácii práva
c) Spravodlivosť a právo.
25. a) Právo a bezprávie
b) Retroaktivita, aretroaktivita právnych noriem
c) Problém občianskej neposlušnosti.
26. a) Idea a princípy právneho štátu
b) Individuálne právne akty a ich druhy
c) Procedurálna spravodlivosť J. Rawlsa.
27. a) Nezávislosť súdnictva a jej záruky
b) Represívne sankcie, teórie trestania a účel trestu
c) Americký právny realizmus
28. a) Všeobecné ústavné a správne súdnictvo
b) Právne a protiprávne konanie
c) Teórie deľby moci /vývoj názorov na teóriu deľby moci – antika, renesancia, osvietenstvo, klasický liberalizmus/.
29. a) Vzťahy zákonodarnej a výkonnej moci v parlamentnej republike
b) Primárne a sekundárne právne normy
c) Sociálna spravodlivosť, sociálny a minimálny štát / A.F. von Hayek,, R. Nozick/.
30. a) Občianska spoločnosť a právny štát
b) Verejné a súkromné právo
c) Hayekov negatívny test spravodlivosti
31. a) Priama a nepriama demokracia
b) Právne udalosti
c) J.S. Mill a jeho chápanie slobody
32. a) Teória spoločenskej zmluvy
b) Forma a obsah práva
c) Aristotelove chápanie bezprávia
33. a) Občianska neposlušnosť a ins resistendi
b) Medzinárodné a vnútroštátne právo
c) Ch. Montesquieu: Duch zákonov.

34. a) Parlamentarizmus
b) Spravodlivosť a právo
c) J. J. Rousseau a jeho chápanie všeobecnej vôle